

[Udenrigsministeren.]

ske Baner, er der Haab om, at en Udvikling paa slesvigsk Grund kan føre til et gensidigt venskabeligt Forhold mellem Befolkningen paa begge Sider af Grænsen. Det kan ikke være os ligegyldigt, om Stemningen Syd for Grænsen er os venlig eller fjendtlig. Vi har med Glæde bemærket de Tegn, der tyder paa Fremvæksten af et godt og fordrageligt Forhold mellem det danske Element og den øvrige hjemmehørende Befolkning i Sydslesvig; de lover godt for Fremtiden.

Forespørgselsens lidt vage Form gør det ikke helt klart, om der ogsaa er tænkt paa den stærke Tilstrømning af Flygtninge fra andre Dele af Tyskland eller Omraader, der tidligere har været under tysk Styre. Jeg forstaa imidlertid nu paa den ærede Ordfører for Forespørgerne, det ærede Medlem Hr. Stærmose, at det var hans Tanke ogsaa at spørge om Flygtningene. Jeg vil da gerne benytte denne Lejlighed til at sige nogle Ord derom.

Min Forgænger som Udenrigsminister, det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, har allerede tidligere oplyst, hvorledes der fra den daværende danske Regerings Side over for den britiske Regering, over for den britiske Gesandt og over for de britiske Militærmyndigheder i Tyskland Gang paa Gang er gjort opmærksom paa, hvor dybt interesseret den danske Regering og det danske Folk er i dette Spørgsmaal.

Efter min Embedstiltrædelse har denne Sag og de sydslesvigske Problemer i det hele ogsaa ligget mig stærkt paa Sinde. Jeg skal kort redegøre for de vigtigste af de Skridt, der er foretaget. Dagen efter den nuværende Rigsdagssamlings Fortsættelse, den 21. November f. A., tilsendte Udenrigsministeriet de danske Gesandtskaber et Uddrag af den af Statsministeren fremsatte Programerklæring, saa vidt den berørte udenrigspolitiske Spørgsmaal. Heri pegedes der, som man vil huske, paa den Fare, som Flygtningestrømmen frembyder, og vor Gesandt i London havde straks efter Lejlighed til at gøre det britiske Udenrigsministerium bekendt med Udtalelsen.

Jeg kan endvidere nævne, at jeg midt i December forrige Aar sendte Grev Reventlow en længere Instruktionsskrivelse, hvori jeg anmodede ham om at rette Henvendelse til den britiske Udenrigsminister eller dennes Stedfortræder for at fremsætte den danske Regerings Ønsker i en Række Spørgsmaal vedrørende Sydslesvig, navnlig ogsaa om Flygtningene der. Gesanden overrakte i Henhold hertil det britiske Udenrigsministerium en meget udførlig Note.

Det vil være det høje Ting bekendt, hvor store Vanskeligheder der foreligger i denne Sag som i det hele taget i alt vedrørende Sydslesvig. Tysklands fuldstændige militære Nederlag, det tyske Riges Undergang og det tyske Folks Mangel paa demokratisk Tradition har efterladt Landet i en Tilstand af Raadvildhed og Opløsning. De allierede Myndigheder skal nu skabe Orden af Kaos i en Tid, hvor talløse Mennesker er jaget fra Hus og Hjem, og hvor Titusinder stadig bor i Lejre fjernt fra deres Hjemstavn, og hvor hele Folkevandringer bølger gennem Landet. Sydslesvig ligger som et af Krigens Hærgen forholdsvis uberørt og næsten helt uskadt Omraade, og det har derfor maattet optage relativt mange Flygtninge.

I hvor høj Grad vi end maa forstaa og tage Hensyn til Besættelsesmyndighedernes øjeblikkelige Vanskeligheder, maa vi dog fortsat gøre opmærksom paa de Farer, Flygtningenes varige Anbringelse i Omraadet Syd for vor Grænse vil medføre, ikke alene derved, at Landsdelens folkelige Karakter vil ændres, men ogsaa fordi det er en Trusel mod vor egen Grænse. Et stort Befolkningspres Syd for Grænsen maa nødvendigvis spores i det forholdsvis tyndt befolkede danske Sønderjylland.

Den 15. Januar havde jeg paa De Forenede Nationers Møde i London Lejlighed til i Almindelighed at gøre opmærksom paa de Farer, som Flygtningeophobningen i Tysklands Grænseegne, derunder Sydslesvig, rummer. Det er i den europæiske Sikkerheds Interesse, at denne enorme Folkevandring ledes bort fra Grænseegnene, saa den bliver mindre farlig for Nabolandenes Eksistens i Fremtiden.

Under mit Ophold i London havde jeg endvidere Lejlighed til at gøre opmærksom paa ikke alene vort hjemlige Problem — de over 200 000 tyske civilinternerede i Danmark —, men ogsaa til paa rette Sted at drøfte Flygtningene i Sydslesvig.

Vi har imidlertid nu ad officiel Vej faaet Svar paa den danske Note fra December Maaned, som jeg nævnte før. I Svaret bekræftes det, som vi var gaaet ud fra, at en Ordning i nogen Tid har været under Udførelse, i Henhold til hvilken Tyskere, der er hjemmehørende i andre Dele af Tyskland, sendes til deres Hjemegn. Det store Flertal af de tyske Flygtninge i Sydslesvig er imidlertid hjemmehørende i Omraader, der ikke længere behandles som tysk Territorium. Om denne Kategori meddeles det i den britiske Regerings Svar, at der ikke kan være Tale om, at de kan vende tilbage til de